

IZLOŽBENA I PEDAGOŠKA DJELATNOST HRVATSKOGA ŠKOLSKOG MUZEJA U 2018. GODINI

1. Izložbena djelatnost

Hrvatski školski muzej ušao je u 2018. s **izložbom školskih atlasa** koji se čuvaju u Muzeju, započetom u prosincu prethodne godine.

Od 13. do 15. veljače već je tradicionalno održana **izložba školskih listova osnovnih i srednjih škola Grada Zagreba LIDRANO 2018**. U suradnji s Hrvatskim institutom za povijest 22. veljače održana je izložba **Biti učenik**, uz koju su predstavljeni rezultati znanstvenoga projekta **Od protomodernizacije do modernizacije školstva u Hrvatskoj**.

Izložba radova učenika učeničkih domova središnje Hrvatske 44. ZAGREBAČKA DOMIJADA 2018, predstavljena je od 3. do 18. ožujka. Mnogobrojne radove ocijenio je stručni žiri koji su predstavljali akademska slikarica **Helena Ramljak** i fotograf i novinar **Branko Nađ**. Radove je ocjenjivao i učenički žiri.

Hrvatski školski muzej organizator je izložbe **O čemu govorimo kada govorimo o obrazovanju : medijska slika obrazovanja u Hrvatskoj u 21. stoljeću**, koja je otvorena 19. travnja i trajala je do 16. srpnja. Autori izložbe bili su voditeljica marketinga mr. **Marijana Bračić**, prof., i dokumentarist **Filip Sundi**, mag. novinarstva. Izložbu su dizajnirali **Mirko Čakanić** i **Ivona Telišman** iz Studija Imago. Izložba **O čemu govorimo kada govorimo o obrazovanju** predstavila je javnosti medijske objave o školstvu nastale u tiskanim medijima od 2007. do 2017. godine. Izložbom su prikazane vijesti, članci, priče, naslovi i dr. raznolikih školskih tema te dinamika njihove objave po godinama u **Glasu Slavonije, Jutarnjem listu, Novom listu, Slobodnoj Dalmaciji**

Lidrano 2018.

Domijada 2018.

Izložba *O čemu govorimo kada govorimo o obrazovanju*

i *Večernjem listu* iz preko 7000 analiziranih objava. Uz lijepe primjere školske prakse publici je prikazano što se u školstvu obećavalo i najavljivalo te koji su problemi školstva riješeni, a koji nas prate već godinama. Uz izložbu su održane besplatne radionice za građanstvo *Postani pravi novinar!*, koje je vodio **Marijan Šimeg** iz **Školskih novina**. Izložbu je financirao **Grad Zagreb, Gradski ured za kulturu**, osnivač i glavni financijer Hrvatskoga školskog muzeja.

Izložba *Kamo plovi ovaj brod* i dodjela priznanja

stavljani publici, a učenicima autorima i njihovim mentorima svečano su dodijeljene pohvalnice i zahvalnice na **Međunarodni dan muzeja**.

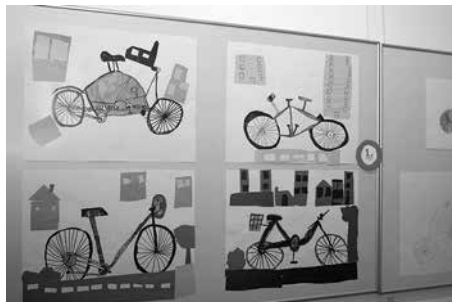

Učilište *Tanay*

Dugogodišnja suradnja **Učilišta za likovno obrazovanje, kreativnost i dizajn – Studio Tanay** i Hrvatskoga školskog muzeja i ove je godine rezultirala izložbom *Razgovor s crtežom i bojom* odraslih polaznika Učilišta, koja je trajala od 30. svibnja do 5. lipnja, i izložbom dječjih radova polaznika Učilišta *Razgovor s crtežom, bojom i oblikom*, koja je održana od 6. do 12. lipnja.

Muzej je zbog radova bio zatvoren za sve posjetitelje od 16. srpnja do 27. rujna, kada započinje dinamična izložbena aktivnost.

Zagrebački gradonačelnik gospodin **Milan Bandić** proglasio je svibanj *mjesecom vožnje bicikla u Zagrebu*, povodom čega je krajem rujna nastala izložba dječjih likovnih i literarnih radova na temu *Bicikl u Zagrebu*, koju je Muzej organizirao u suradnji s **Gradskim uredom za gospodarstvo, energetiku i zaštitu okoliša Grada Zagreba**. Na izložbi je izloženo 95 likovnih i 14 literarnih radova učenika iz 12 osnovnih škola s područja Zagreba, koji su prikazali maštovitu viziju kretanja biciklom po gradu u kojem žive i odrastaju. Izložba je trajala od 27. rujna do 9. listopada. U stručnom žiriju za odabir literarnih radova sudjelovale su spisateljica za mlade **Sanja Pilić** i **Đurđica Bojanić**, jedna od začetnica **Hrvatskoga športskog muzeja**. U likovnom žiriju sudjelovali su priznati umjetnici **Lidija Šeler** i **Bane Milenković**.

Izložba *Bicikl u Zagrebu* i dodjela priznanja

U sklopu programa *Neka škola započne i završi u Hrvatskom školskom muzeju* posjetiteljima je predstavljena izložba *Prve gimnazije* iz Zagreba *Realno, Prva : Od male realke do današnje gimnazije*, koja je trajala od 11. do 21. listopada. Izložba je prikazala život gimnazijalaca nekada i danas kroz nastavne predmete te brojne aktivnosti poput dramske grupe, zbor, novinarske grupe... sve do debata kluba, u čemu su učenicima Prve gimnazije državni prvaci, te brojnih dobrotvornih akcija po kojima su također poznati. Uz ravnateljicu **Dunju Marušić Brezetić**, autori izložbe bili su profesori i učenici Prve gimnazije.

Izložba *Realno, Prva!* Prva gimnazija Zagreb

Krajem listopada otvorena je treća izložba **radova učitelja likovne kulture Grada Zagreba ULK 3**, na kojoj su izložena djela 25 autora. Likovni pedagozi i učitelji likovne kulture svojim su umjetničkim djelima u crtežu, slici, grafici, skulpturi i keramici predstavili način rada, razmišljanja i neiscrpnoga kreativnog stvaranja kojim uče i potiču djecu na razvijanje sposobnosti, znanja i vještina u likovnom izražavanju i vizualnoj komunikaciji. Izložba je trajala od 24. listopada do 6. studenog.

Hrvatski školski muzej u suradnji s **Udrugom HAB–Hrvatska autohtona baština** i **Školskom knjigom** organizirao je izložbu učenika radova *Bakin vrt u mojem tanjuru*, koja je nastala na temelju natječaja u četiri stvaralačka izričaja: literarnom, likovnom,

Izložba *ULK 3*

Izložba *Bakin vrt u mojem tanjuru*

fotografskom i izradi razrednoga herbarija. U natječaju je sudjelovalo 69 škola iz 19 županija te više od 650 učenika koji su poslali svoje radove. Ovim se projektom istaknula važnost očuvanja tradicije svih krajeva Republike Hrvatske. Prilikom svečanoga otvorenja izložbe nagrađenim učenicima i mentorima dodijeljene su nagrade i priznanja.

Izložba *Galeb zove Orla*

Dana 5. prosinca otvorena je izložba Hrvatskoga školskog muzeja *Galeb zove Orla – stigao je HP 2000! : prva školska računala i početci informatičkog obrazovanja u Hrvatskoj* autorice **Sanje Nekić**, prof., više kustosice. Izložba *Galeb zove Orla* prikazuje početke primjene računala u obrazovanju u Hrvatskoj od šezdesetih do osamdesetih godina 20. stoljeća, prototipove i nacрте prvih domaćih mikroručunala (KAG M68, KAG A2, Galeb, Orla, Ivel Ultra)

i elektroničkih učionica, a posebno ističemo Time-sharing sustav HP2000, nabavljen 1972., oko kojega su se okupljali tada vrhunski informatički stručnjaci i inženjeri te pioniri informatike u nas poput **Branimira Mankanca**, **Zorislava Šojata**, **Miroslava Kocijana** i drugih. Izložba govori i o vremenu Multimedijškoga centra (MMC) Referalnoga sveučilišnoga centra, gdje su se 1970-ih održavali prvi besplatni informatički tečajevi za učenike i učitelje u ovim krajevima. Izložba ostaje otvorena do svibnja 2019. godine. Likovni postav izložbe potpisuje **Lana Krpina**. Izložbu su financirali Grad Zagreb, Ured za obrazovanje, kulturu i sport, **Ministarstvo kulture Republike Hrvatske** i **Grupa Span**.

Pokretne izložbe Hrvatskoga školskog muzeja i tijekom 2018. gostovale su izvan Muzeja. Izložba *Bertuchovo slikovno carstvo* gostovala je od 5. prosinca 2017. do 12. veljače 2018. u **Pomorskom i povijesnom muzeju Hrvatskog primorja u Rijeci**. Izložba *Od slikovnjaka do Vragobe : hrvatske slikovnice do 1945.* gostovala je od 2. veljače do 19. ožujka u **Galeriji Kulturnoga centra Travno** u Zagrebu te

na **Zagrebačkom velesajmu** prilikom sajma *Growing up* od 14. do 16. rujna. Izložba *Kad bi drveće hodalo. Ostavština Grigora Viteza u Hrvatskom školskom muzeju* gostovala je u **Gradskom muzeju Požega** u Požegi od 20. travnja do 13. lipnja. Izložba *Strukovno školstvo u Hrvatskoj* gostovala je od 7. do 10. lipnja u *Zorin domu* u Karlovcu u organizaciji **Mješovite industrijsko-obrtničke škole Karlovac**.

Zagrebački velesajam

2. Pedagoška djelatnost

• *Međunarodni natječaji i izložbe*

Hrvatski školski muzej i **Veleposlanstvo Republike Češke** organizatori su svečane dodjele diploma i priznanja autorima i mentorima nagrađenih radova na **46. međunarodnoj izložbi dječjega likovnog stvaralaštva Lidice 2018** (The International Children's Exhibition of Fine Arts Lidice – ICEFA Lidice), koja je održana 26. studenog 2018. na temu "Voda – vrjednija od zlata". Diplome i priznanja učenicima i ustanovama uručio je Njegova Ekscelencija gospodin **Vladimír Zavázal**, veleposlanik **Republike Češke** u **Republici Hrvatskoj**. Nagrađeni su **Ivan Mundar**, **Gimnazija Josipa Slavenskog** iz Čakovca, **Mia Medvedec**, **OŠ Tomaša Goričanca** iz Male Subotice, **Klara Miš** iz **Doma učenika Sušak**, Rijeka, **Nea Pohizek** iz **Fotokluba Valpovo**, **Tea Bošnjak** iz **Srednje strukovne škole** iz Varaždina, **Marya Kušević** iz **OŠ Eugena Kumičića** iz Velike Gorice, **Ana Šoštarčić** i **Ana Grgičević** iz **Gimnazije Vukovar**, **Marie Betcik** iz **Dječjega vrtića Gajnice** iz Zagreba, **Josip Nikšić** iz **Dječjega vrtića Pčelica** iz Zagreba, **Mia Čubre**, **Julija Janković**, **Ana Milatić**, **Patricija Petrinčić**, **Ana Blažona**, **Dorotea Buratović** i **Ema Šadić** iz **Hrvatskoga fotosaveza Zagreb**, **Lorena Pavlović** iz **OŠ Stjepana Bencekovića** iz Zagreba te **Leonarda Klasan**, **Hana Kocijan** i **Franka Vrljić** iz **Privatne umjetničke gimnazije s pravom javnosti** iz Zagreba. Nagrađeni radovi iz cijele Hrvatske

Lidice 2018 dodjela priznanja

sudjelovali su na izložbi *Lidice 2018* u Republici Češkoj, a od svih nagrađenih devetoro učenika dobilo je medalju **Ruža Lidice** kao najveće priznanje ovoga važnoga međunarodnoga dječjeg natječaja.

· **Događanja**

Hrvatski školski muzej sudjelovao je i ove godine u manifestaciji **Noć muzeja**, koja je održana 26. siječnja, s programom **Gombanje u Školskom** – kratkim prikazom tjelesne kulture u školama u Hrvatskoj **Gombanje kroz povijest** te posebno istaknutim eksponatima koji se odnose na tjele vježbu u školi u stalnom postavu Muzeja. Za posjetitelje smo pripremili i radionicu **Kako se nekada jačalo u školama?**, čime smo odgovorili na temu ovogodišnje Noći muzeja – **Muzeji i sport**. U suradnji s dramskim studijem **Učilišta ZKM-a** pod vodstvom **Katarine Kolege** i u interpretaciji polaznika Učilišta 10. veljače održana su **Šaputanja iz starih školskih klupa**, dramatisirano i kostimirano vodstvo kroz stalni postav Muzeja. U ožujku smo u suradnji s **Tatjanom Kadoić Grmuša** organizirali dvije **Slušaoince**. Prva je održana 20. ožujka pod nazivom **ZIBA – plava zvjezdica**, a prisustvovali su joj učenici **OŠ Izidora Kršnjavog** iz Zagreba, a druga je bila otvorena za javnost u **Noći knjige** 23. ožujka, kada se slušao roman **Ultra** autorice Kadoić Grmuša. Tijekom Noći knjige u programu **Kako smo (pre)živjeli školu?** ugostili smo dr. sc. **Sanju Josef Golubić**, fizičarku sa zagrebačkoga **Prirodoslovno-matematičkog fakulteta**. Tijekom učeničkih proljetnih praznika od 29. ožujka do 5. travnja organizirali smo likovne radionice **Uskršne pisanice** i **Proljetni quilling**, namijenjene djeci različite dobi. Povodom **Svjetskoga dana svjesnosti o autizmu** 10. travnja u Muzeju je održana radionica **Šarene slagalice prijateljstva** u suradnji s **Centrom za autizam u Zagrebu**. U mjesecu muzeja 18. svibnja obilježen je **Međunarodni dan muzeja**,

Noć muzeja radionica Kako se nekada jačalo u školama

Slušaoince ZIBA - plava zvjezdica

Noć knjige dr. sc. Sanja Josef Golubić i dr. sc. Štefka Batinić

Proletnje radionice -
Uskršnje pisanice

Noć muzeja radionica *Kako se
nekad jačalo u školama*

Ljetne radionice
Pod šatorom

u sklopu kojega smo organizirali svečanu dodjelu priznanja autorima i mentorima odabranih radova za izložbu *Kamo plovi ovaj brod*. Istoga dana održan je i program *Što sam želio biti kad odrastem?*, u kojem je gostovala **Marija Petrić Mikloušić**, prva pilotkinja balona na solarni pogon. **Europsku noć muzeja** obilježili smo 19. svibnja, kada smo posjetiteljima omogućili besplatan ulaz u Muzej uz stručno vodstvo po stalnom postavu. Na početku ljetnih praznika, od 2. do 13. srpnja, za učenike osnovnih škola priredili smo raznovrsne radionice (likovne, ekološke, prirodoslovne i druge) nazvane *Pod šatorom*. Ujesen smo već tradicionalno sudjelovali na *Danu otvorenog trga*, manifestaciji koja okuplja kulturne i obrazovne ustanove na Trgu Republike Hrvatske i nudi publici raznolik kulturno-obrazovni program. U suradnji s **Agencijom za razvoj i promicanje STEM disciplina** i **SmArt Ideas Lab**-om od 13. do 16. studenog organizirali smo znanstvene radionice *Lenta vremena velikih hrvatskih umova*, na kojima su se učenici **OŠ Prečko**, **OŠ grofa Janka Draškovića**

Dan otvorenog trga

Radionice *Lenta vremena velikih hrvatskih izumitelja*

Promocija muzejskih publikacija

Promocija *Moja zagrebačka knjiga pustolovina*

Festival znanosti radionice *Hokus pokus*

i **OŠ Dragutina Domjanića** uz inovativan pristup učenju upoznali sa svjetski priznatim hrvatskim znanstvenicima i inovatorima te njihovim izumima. Radionice su vodile dr. sc. **Ivana Lončarek** i dr. sc. Sanja Josef Golubić. Posljednji dio godine bio je obilježen promocijama knjiga i muzejskih publikacija. Promocija knjige *Moja zagrebačka knjiga pustolovina* autorice **Korane Gjalski Filipović** održana je 15. studenog. Muzejske publikacije *Zagrebačka zabavišta u drugoj polovici XIX. i početkom XX. stoljeća*, *Anali za povijest odgoja* i *Galeb zove Orla – stigao je HP 2000! : prva školska računala i početci informatičkog obrazovanja u Hrvatskoj* promovirali smo 12. prosinca uz prigodni božićni domjenak. U blagdanskom ozračju Muzej je sredinom prosinca organizirao i radionicu ručne izrade prigodnih čestitki *Čarobna šuma*.

Hrvatski školski muzej djelovao je sa svojim aktivnostima i izvan Muzeja. Povodom gostovanja pokretne izložbe *Od slikovnjaka do Vragobe* u Galeriji Kulturnoga centra Travno održana je radionica za djecu *Janko Raščupanko*. Na *Festivalu znanosti 2018.* sudjelovali smo s radionicama *Hokus-pokus u pučkoj školi 19. stoljeća*, koje su u travnju održane u **Knjižici Gajnice** i **Tehničkom muzeju Nikola Tesla**. Za završnu priredbu Centra za autizam u Zagrebu, održanu 14. lipnja, priredili smo naše likovne radionice. Od 14. do 16. rujna predstavili smo Muzej na **1. sajmu radosti bez granica za djecu i roditelje** *Growing up*, gdje smo uz izložbu

Od slikovnjaka do Vragobe održali radionice *Pišemo krasopisom*, *Ručni rad – vezenje križićem*, *Istražujemo... svijet prirode* i *I tkati valja znati!* Za ovu priliku pripremili smo i upitnik *Sjećanja na djetinjstvo i školovanje*, kojim smo anketirali posjetitelje sajma, a ujedno smo započeli i pripremu i promociju izložbe *Stoljeće djeteta u Hrvatskoj*, koju pripremamo za studeni 2019. godine.

Marijana Bračić